Dans och cirkushögskolan	Beslut	Dnr
Per Hedengren	2009-12-17	20-320-2009

Rutin för konsekvensanalys och riskbedömning

Innehåll

1.1 Riskanalys vid produktioner..... 1

2.1 Konsekvensbedömning inför planerade förändringar i verksamheten..... 8

1.1 Riskanalys vid produktioner

Dans och Cirkushögskolans delegationsordning reglerar hur rektor överlåter delar av sin beslutsrätt till andra befattningshavare vid Dans och Cirkushögskolan.

För produktioner och produktionsliknande övningar har prefekterna från rektor fått beslutsrätten delegerad vad gäller riskbedömning och skyddsåtgärder.

Av delegationsordningens generella förutsättningar framgår att om beslutsärendet kan uppfattas som principiellt avgörande eller prejudicerande, ska rektor informeras före beslut.

Den befattningshavare som mottar rektors delegation har i sin tur rätt att på eget ansvar delegera vidare delar av beslutsrätten.

Viktigt att betona är att ansvaret för själva säkerheten inte delegeras bort. Alla, studenter såväl som personal, har ett eget ansvar för att hålla sig inom ramen för lagstiftning, förordningar, lokala föreskrifter och policybeslut. Utöver detta har samtliga en rapporteringsskyldighet, vilket framgår längre fram i denna skrift.

Säkerhetsarbetet ska göras med handledning och ambitionen ska vara en växande självständighet, kunskap och initiativförmåga för att i samband med examen vara en helt naturlig och självklar del i vars och ens yrkesutövning.

1.2 Allmänt om produktioner

Relevanta lösningar på riskmoment i produktionen måste redovisas i bedömningen. En plan finns för uppföljning av riskbedömningen samt kontinuerligt arbetsmiljö- och skyddsarbete. Processen avslutas med en skriftlig utvärdering efter sista föreställningen av hur riskbedömning och skyddsarbete har fungerat. I en produktion ska deltagarna självständigt driva säkerhetsprocessen, dock med möjlighet till handledning av och kontroll ifrån Dans och Cirkushögskolan. Vid samarbete med annan arrangör ska skyddsarbetet samordnas med denna men återrapportering ska alltid ske till skolan.

1.3 Riskbedömning
Att göra en riskbedömning för en kommande produktion innebär att man värderar kända risker som oftast är tämligen uppenbara. Ofta så kan det bara med små förändringar i utgångskonceptet uppstå nya situationer som måste bedömas. Det kan handla om så lite som ett förändrat sceneri eller en omriggning av teknisk utrustning för att en tidigare bedömning ska vara otillräcklig.
Erfarenhet är en viktig faktor i riskbedömning men med tanke på att varje ny föreställning kan innehålla moment som är obeprövade även för yrkesmänniskor med lång erfarenhet, så kan man i många fall vara tvungen att söka extern expertis för att kunna hantera vissa situationer.

1.4 Metod
Att bedöma risker innebär att man väger sannolikhet och konsekvens av en viss händelse för att utreda om den är genomförbar.

1.5 Säkerhetsarbete
Viktiga punkter för skyddsarbetet är:

- Uppföljning av tidigare riskbedömning

- Kontroll av att produktionsplaneringen är genomförbar och att arbetstiderna är rimliga

- Kontinuerlig bedömning av fysiska risker vid repetitioner och tekniskt arbete

- Fungerande säkerhetsorganisation som tydligt kommunicerar risker och förändringar i arbetsprocessen

- Observans på arbetsbelastning och stress hos produktionsgruppen

- Publiksäkerhet som innefattar både fysisk säkerhet och olika typer av negativa reaktioner

- Effektivt åtgärdande av risker och arbetsmiljörelaterade problem

1.6 Publik
För att ta emot en publik krävs stora insatser i planering av fysisk säkerhet och organisation. Publiken måste kunna lita på att alla tänkbara händelser kan hanteras av arbetsgruppen. Viktigt är också att undersöka om innehållet i föreställningen kan skapa negativa reaktioner. Detta ska tas på största allvar och åtgärder ska vidtas vid misstanke och tydliga indikationer på att detta kan inträffa.

1.7 Barn
Om barn och unga medverkar i produktion som deltagare eller publik ska alla säkerhetsnivåer höjas och en barnkonsekvensanalys göras. Analysen, som ska göras i produktionens första skeden, ska prövas och bearbetas då behov uppstår samt vid avgörande faser i processen, i samband med möten i referensgrupper och första möte med publik.

1.8 Återrapportering
Under en produktionsövning ska all information rörande säkerhet omedelbart meddelas till ansvarig för säkerhetsarbete och kursansvarig.

Även för mindre övningar gäller att alla incidenter och misstankar om säkerhetsproblem omedelbart återrapporteras. Huvudregeln är att all rapportering sker skriftligt på enklaste sätt. Vid personskada skall blanketten för incidentrapport användas.

1.9 Övrigt

Samma regelverk för säkerhetsarbete som gäller för produktioner i Dans och Cirkushögskolans lokaler, gäller även om arbetet utförs på annan plats. Dock kan slutgiltigt eller delar av säkerhetsansvaret i vissa fall överlåtas till annan arrangör.
Vid mindre övningar som inte innefattar arbete med medverkande eller publik kan ett förenklat säkerhetsarbete genomföras. Kursplan ska granskas av prefekt eller säkerhetsdelegerad och sedvanlig skyddsrond ska genomföras. Gästlärare ska informeras om policy och arbetsprocess.

1.10 Att genomföra en riskbedömning

Att göra en riskbedömning är ett sätt att definiera och minimera kända risker i en produktion. Det kan ses som första steget i säkerhetsprocessen och blir ett underlag för beslut om produktionen ska föras vidare enligt planering.
Bedömningen kan bara göras om det vi för tillfället vet och måste alltså följas upp med konkreta skyddsronder och ytterligare säkerhetsarbete.
En scenisk produktion är alltid någon form av ”prototyp” där ofta nya tekniska lösningar samspelar med oprövade handhavanden. Ofta förändras mycket i praktiken från repetitionsstart till föreställning, vilket kräver ständiga uppdateringar i både bedömning och praktiskt säkerhetsarbete.

Mallen fungerar på följande sätt:

1. Definiera risken, skriv in den under riskkälla.
2. Försök att uppskatta hur frekvent händelsen är genom att titta på listan för sannolikheter, vilket definieras i en skala från 1 till 5. För in resultatet under sannolikhet.
3. Definiera effekten av olyckan genom att titta i listan om konsekvenser. För in under konsekvenser.
4. Multiplicera sannolikhetsvärdet med konsekvensvärdet och för in det under riskvärde. Riskvärdet blir mellan 1 och 25, där högsta värdet betyder högsta risk.
5. Titta på mallen för att se inom vilken riskkategori som händelsen befinner sig i och för in under riskvärde. Läs definitionen för riskkategori.

Exempel: *En medarbetare ska i en scen hänga utanför en brygga i händerna. Fallhöjden är ca 5 meter och utifrån övriga händelser i föreställningen så kan man inte använda säkerhetslina. Vi funderar på hur ofta det händer att någon tappar taget i en sådan situation och kommer fram till att det är ovanligt, vilket ger 2 i sannolikhet. Konsekvensen om man faller från 5 meter kan variera mycket och sannolikt så skadas man rejält. Vi bedömer att det kan bli en 4 i konsekvenslistan, allvarlig skada med bestående men. Riskpoängen blir 8 vilket inte är jättehögt men riskkategorin blir A vilket innebär att vi inte kan låta repetitionsarbetet starta utan att göra omfattande förändringar.*

1:11 Riskbedömning för produktion
Sannolikheter:
1. Mycket sällsynt, nästan aldrig
2. Ovanligt
3. Händer ibland
4. Vanligt förekommande
5. Stor sannolikhet.

Konsekvenser:
1. Ringa skada
2. Skada med övergående besvär
3. Allvarlig skada med övergående besvär
4. Allvarlig skada som leder till bestående besvär eller invaliditet
5. Allvarlig skada som leder till döden.

Kategori:

A. Alla riskbedömningar i denna kategori ska behandlas mycket noggrant. Oftast måste extern kompetens konsulteras för att projektet ska kunna genomföras. Mycket omfattande säkerhetsarbete krävs. Moment med höga poängtal inom denna kategori får inte genomföras. Allt måste dokumenteras mycket väl.

B. Åtgärder krävs för att minimera riskerna, allt måste dokumenteras och följas upp. Moment inom denna riskkategori är direkt olämpliga att genomföra utan omfattande säkerhetsarbete. Vissa moment går inte att genomföra.

C. Åtgärd och information till alla berörda gäller för alla moment inom denna kategori.

Riskkategori

Sannolikhet

5	B	B	B	A	A
4	B	B	B	A	A
3	C	B	B	A	A
2	C	C	B	A	A
1	C	C	C	B	A
	1	2	3	4	5

Konsekvens

1:12 Riskbedömning för produktion

NR	Riskkälla	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kategori	Åtgärd

Allmänt om risker i produktion

En bra arbetsplanering och en rimlig syn på prestation i förhållande till resurser skapar ofta en arbetsmiljö som gör att många onödiga risker hinner elimineras i tid. Att ha alltför snäva tidsramar är i sig en allvarlig riskfaktor men ibland kan tidsbrist uppstå p g a att oförutsedda händelser inträffar. Att bedöma tider och risker är inte alltid helt lätt, varför det är mycket viktigt att lyfta fram sådana frågor på produktionsmöten och vid handledning. Exemplen nedan är en del av de risker som vi har att hantera. Men tänk på att det också kan handla om kombinationer av risker där var och en i sig inte är så stor, men som sammantaget kan bli allvarligt.

1:13 Exempel på risker:

Stress

Bristande arbetsplanering
Oförutsedda händelser som påverkar arbetsplaneringen
För hög ambitionsnivå i förhållande till faktiska resurser
Samarbetsproblem.
Felaktiga förutsättningar.
Brist på information.

Brand

Värmealstrande apparatur i närheten av brännbara material
Pyroteknik
Levande eld
Trasig och överbelastad elektrisk utrustning
Heta arbeten
Brandfarliga vätskor
Textilier som inte är flamskyddade.

Fallande last

För tungt lastat rå eller tross
Trasig lyftutrustning
Osäkrade lampor, högtalare eller annan teknisk utrustning
Trasiga/lösa pryttlar på armaturer
Osäkrad dekor
Små föremål tappade från hög höjd
Överbelastad motor till tross eller annat lyftsystem
Osäkrad intäckning eller stativ.

El

Sliten eller felaktigt utförd elinstallation
Trasig strömkabel eller apparatur
Elektronik och el i kombination med vätska
Arbete med elektrisk utrustning utomhus i fuktig miljö med felaktig IP-klassning och avsaknad av jordfelsbrytare.

Fall, snubbel- och halkrisk

Fall från stege, podier eller bryggor
Personflygningar
Lösa föremål på golv
Dålig belysning i trappor
Bristande arbetsbelysning
Dåligt markerad utskjutande dekor/stativ
Våta eller oljiga golv
Golv eller podier med för låg hållfasthet.

Kläm- och skärskador

Bygge av dekor och podier
Vassa kanter på dekor och teknisk utrustning
Tunga lyft
Konstruktioner som ger vika

Övrigt

Höga ljudnivåer
Stroboskop
Allergiframkallande material

Sammanfattning

Det är nästan alltid i vissa sammanhang som en risk kan öka till att bli oacceptabelt stor. Det är därför som skyddsarbetet inom teatern både måste fokusera på allmän säkerhet som besiktning av råsystem och översyn av brandskydd till att kontrollera en exakt händelse i en teaterproduktion.

Ett golv kan vara konstruerat för att gå på, men klarar kanske inte av att en större grupp människor börjar hoppa i takt på det. En riggning kan vara mycket enkel och näst intill omöjlig att misslyckas med men efter många övertidstimmar så kan det hända att man glömmer bort att dra åt skruven som håller ihop allt..

Därför behöver säkerhetsarbete samt säkerhetsorganisation finnas på produktionsnivå.

2.1 Konsekvensbedömning inför planerade förändringar i verksamheten

Varför? Konsekvensbedömningar ska genomföras inför planerade förändringar med syfte att i första hand eliminera risker, såväl fysiska som psykiska. I andra hand minimera effekter som kan innebära risker för ohälsa. Arbetsgivare har ett krav på sig att alltid genomföra detta vid planerade förändringar (t.ex. organisationsförändringar, inköp av ny arbetsutrustning, flytt till nya lokaler, om- och tillbyggnationer m.m.). Kravet återfinns i Arbetsmiljölagen och AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete.

När? En korrekt konsekvensbedömning görs innan förändringen är helt genomförd. Bedömningen ska utgöra underlag för olika åtgärder som leder till att arbetsförhållanden blir goda i den nya organisationen.

Bedömningen kan genomföras först när det finns tydliga förslag på:

- vad förändringen består av (så preciserat som möjligt)
- vilka arbetsplatser och arbetsgrupper som omfattas
- när förändringen ska vara genomförd

Hur? Det finns många arbetssätt t.ex. mätningar, intervjuer, enkäter. En annan metod vid organisationsförändringar är att i partsammansatta grupper bedöma konsekvenser utifrån en mall med alla de variabler som förändringen innebär. Se exempel nedan.

Vilka medverkar? Arbetsgivarrepresentanter ansvarar för att driva processen. Skyddsombud och andra arbetstagare ska ges möjlighet att medverka i bedömningen. Alla medverkande ska vara aktiva, medvetna och väl insatta i konsekvensbedömningens mål och syfte.

Områden att bedöma Några exempel…	**(+) Förväntade positiva effekter av förändringen**	**(+) Positiva faktorer idag, som ej får ”försvinna” när förändringen genomförs**	**(-) Farhågor, negativa effekter, risker etc med förändringen**	**(-) Befintliga risker, brister som måste åtgärdas i samband med förändringen**	**Hur hantera (-) faktorerna ? Förslag på åtgärder.**
Kompetens, utbildning etc					
Bemanning					
Olikheter i företagskultur etc					
Stödfunktioner					
Samarbetsformer					

2:2 Konsekvensbedömning inför planerade organisatoriska förändringar

Arbetsplats: **Datum:**

Typ av förändring:

Medarbetare/grupper som berörs av förändringen:

Medverkande i konsekvensbedömningen (chef, skyddsombud/fackliga representanter, medarbetare, FHV m.fl):

<u>Instruktion:</u> Lista de effekter, faktorer, farhågor, risker etc ni kan identifiera tillsammans. Bedöm allvarlighetsgrad, konsekvens etc – och sätt utropstecken för det som är viktigast, utgör stor risk etc – dessa kräver snabba åtgärder. De faktorer som innebär liten risk eller farhåga sätts inom parentes dvs åtgärder behöver inte vidtas direkt, men bevakas och åtgärdas på sikt..

Områden att bedöma	**(+) Förväntade positiva effekter av förändringen**	**(+) Positiva faktorer idag, som ej får ”missas” när förändringen genomförs**	**(-) Farhågor, negativa effekter, risker etc med förändringen**	**(-) Befintliga risker, brister som måste åtgärdas i samband med förändringen**	**Hur hantera (-) faktorerna? Förslag på åtgärder.**
Bemanning					
Arbetsinnehåll (mängd, komplexitet etc)					
Kompetens, utbildning etc.					

Handlingsutrymme, egen kontroll i arbetet, påverkans-möjligheter					
Kvalitet på utfört arbete					
Arbetstidens förläggning					

Samarbetsformer					
Stödfunktioner (administrativt, tekniskt, handledning etc)					
Ergonomi (belastning på kroppen, synförhållanden, kognitiv belastning etc)					

Fysiska faktorer (lokaler, ljud, ljus, luft, emissioner etc.)					
Säkerhet (olyckor, brand, hot/våld m.m.)					
Övrigt:					